

Recension

Jaenson, T. G. T. 1985. *Medicinsk entomologi*. Om insekter och kvalster som orsakar sjukdomar hos människan. Liber, Malmö. 96 sidor, 28 illustrationer. ISBN 91-40-05112-9. Ca-pris inkl moms 75:-.

Medicinsk entomologi är vetenskapen om insekter och andra leddjur som förorsakar sjukdomar hos människan. Denna gren av entomologin har fått mycket litet uppmärksamhet här i landet och den svenska litteraturen i ämnet är mycket ofullständig. Internationellt sett däremot är den medicinska entomologin mycket betydelsefull, vilket sammanhänger med att de flesta svåra sjukdomar mänskligheten lider av sprids av insekter. Dessa sjukdomar är i huvudsak tropiska-subtropiska och med ett stigande svenskt intresse och engagemang i varmare länder har behovet av en bok om medicinsk entomologi blivit alltmer uppenbart.

Sjukdomsspridare finns i ett antal insektgrupper och bland kvalster. Dessa behandlas i tur och ordning i Jaensons bok, som inleds med en mycket kortfattad översikt över de aktuella gruppernas byggnad och systematiska placering. Sedan följer tvåvingarna med som sig bör stickmyggorna, de viktigaste bland smittoöverförarna, först. De andra grupperna av medicinskt intresse är sandmyggor, svidknott, knott, bromsar, hus-, stick- och diverse andra flugor, tsetseflugor, loppor, löss, vägglöss, triatominer (skinnbaggar), mikroskopiska kvalster och fästingar.

För varje grupp ges en kort karakteristik av utseende och levnadssätt, i de flesta fall också en habitusbild och en redogörelse för de sjukdomsorsakande arterna eller släktena med de sjukdomar de orsakar. Där nämns de sjukdomsalstrande organismerna (virus, protozoer etc), sjukdomens utbredning och betydelse, vårdar, symptom och sjukdomsförlopp, medicinsk behandling, bekämpning och annat som är relevant för kunskapen om resp. sjukdom.

Trots bokens måttliga omfång innehåller den allt man önskar veta om sjukdomar, där leddjur är inblandade. Författaren har varit föredömligt kortfattad i sin presentation och detta i kombination med ett enkelt språk och stor sakkunskap hos författaren gör boken mycket läsvärd och lätt att hitta i. För den som inte känner till de facktermer (entomologiska och medicinska) som förekommer i texten finns en förklarande ordlista bak i boken.

Jag har haft stor glädje av att läsa denna bok och jag tror att många andra också skulle ha det, inte bara entomologer och berörda medicinare.

Den som är medlem i en entomologisk förening ansluten till Sveriges Entomologiska Förening kan beställa boken genom Sten Jonsson, Entomologiska avd., Box 561, 751 22 Uppsala och då få den för c:a 60 kr.

Per Douwes